

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ran Ahman och Juliana Wallman: Dödt i barn
af toppor.

Rundgörelser.

Den 4 näst instundande Novemb. blifwer auction
uti framledne Herr Majoren och Riddaren Ditmers
hus, så på selskive gårdar, som meubler, husgeräds-
sker, porcellän och sängkläder m. m.

För rätte ägaren är ej länge sedan förkommen
Konung Gustaf den Förstes Riksdaler, på hwars
ena sida wifas Swea och Götha Rikes wapen och
där ofwanföre Konungens bröstbild uti Harnisf;
hållandes i högra handen et swärd och i den wenstra
en glob, med omskrift: Gostavs D. G. Sweci Got.
Wan. Rex. och på den andra sidan Frelfarens bild,
med högra handen uträkt, och med en glob uti den
wenstra, med omskrift: Salvator Mundi Adivva
nos. Urtalet kan ägaren icke så nega påminna sig;
doch lär det wara 1542. Den som om denne Riks-
daler kan gifwa någon kundskap, och honom til rätta
Passa, honom löfwas, utom inlösen af wärdet, en
annan Specie-Riksdaler för omaket.

En Studerad Person, som förstår de flesta Eu-
ropäiska Språken, äftundar Condition härstädes;
han har ock rest utomlands.

En fast egendom, på Ladugårds-ägor belägen,
som närmare kan beses än beskrifwas, kommer at
fållas eller arrenderas. Om priset m. m. yrar sig
ägaren, Herr Justitiarien Wibling.

Hos Snidkaren Hymke på Magasins-gatan fin-
nes, jag tör icke säga en Swenssk, utan en af wåre
Franskaste Bureauer, til fruntimmernas tjenst här-
städes.

Götheborgska Magasinet.

Fredagen, den 31 October 1760.

Ny Lyckönskan til Rikens Höglöflige Ständer.

Du stora enwäldsmagt i Manhems sälla bygh,
Som härligt öfwas ut med styrka, wett och dygd,
Som ewigt har bestånd hos Kong och Råd och
Ständer,

Wälkommen åter hit, från alla Swerges länder.
Wälkommen åter hit, at yrka Rikets wäl.
Den Högste gifwe Dig et hjerta och en själf.
Wår Himmel hote ej med olycks blixt och dunder,
Men lyse mild och klar, af dolda nådes under.

Du ärewärda Stånd! hwars dyra blod är warm,
I öförfärat bröst, i stark och tapper arm,
Från krig och wapnebrak, Du dina anor leder,
Du östa blödda sår, för Swerges wäl och heder.

E r

Wäl

* Detta är hiesfänd ifrån Upsala.

Wälkommet åter hit, at wårda Stad och Land,
Och lemna minnes-prof af ädel mund och hand.
Af härars store Gud, som odjur wil förstöra,
Dig önskas magt och kraft, at nya storverk göra.

Du wårdsnådswårda Stånd! som från et heligt rum,
Ger dygden mod och tröst, gör lasten rädd och stum,
Dig önskas nåd och frid, at mogna rådslag sista,
At slita twådrågsband, och arge bafwar frista.
Han sjelf, som ordet är, och ordet gifwer kraft,
Wälfigne ägta nit, som Du för Sverige hast!
För Dig til Himlars högd, Wi trogne suckar sånne,
Med andagt säre fort, med härlig loffsång ände.

Du agttingswårda Stånd! hwars ädla tidsfördrif
Förenar almän winst, och gifwer Handlen lif;
Som rika häfwor strör, när swåra tider möta;
Wälkommet åter hit, at Rikens tarfwor föda.
Dig önskas Himlens hjelp, at rikta Stad och Land,
At sticka flaggor ut, til wide aflägsen strand,
At freda näringsfång, med goda råd och lagar,
At öka Rikets stätt, i nya gylbne dagar.

Du hedervårda Stånd! som efter Herrens ord,
Arbetar samt och samt, i Dina Fäders jord,
Som föder landet wäl, med riklig must och kärna,
Som och i största nöd, kan Wåra gränser wårna,
Wälkommet åter hit! Gud Dig förlåne nåd,
Hans ande ware här med Dig i råd och dåd.
Wår fordua sorg och brist ewärdligt Wi förgåte,
Och under glada trån wårt bröd i frihet äte.

Berätt

Berättelse om tilståndet uti Lundby Pa-
storat och Wätlehärad före, under och
något efter det Liturgiska owäsendet.

Prosten och Ryrkoherden uti Thuring, Herr Lars
Raimundus, hwars afkomlingar kalla sig Thuring,
har hos alle wälänkande förwärfwat sig ewärdliga
lof-ord, så för andra förtjenster, som för en sam-
manskrifwen Historia Liturgiä, hwarigenom han
lemnat en tillförlitelig kundskap om hela den hande-
len, och afmålade de tidens underliga hwälfningar i
allmänhet: men ingen, så wida mig weterligt är,
har ännu framgiffwet, huru tilståndet waret uti wissa
Pastorater i synnerhet. Det framlyser af hans Hi-
storia, at ärsälliga Gåld af Skara-Stift hade fun-
net en wälsmakande rätt uti den liturgiska surbe-
gen, och som Lundby Pastorat i Wätlehärad lydde
då under bemålte Stift, upgiffwer jag med nöge
det mörker, hwar uti Församlingarne och deras lä-
rare sig befunno.

Dagad all Konung Gustaf den förstes möda kun-
deden Evangeliska läran ej utrota alla lemningar af
Påwissta widspelsker. Härtill bidrog ej litet, at
Munkarne wistades här och där uti lands-orten,
och hade sit tilhåld uti Gålsnäs-by, hwarest de
genom sin behändighet uträttade, at folket hyste
lika tankesätt med dem uti Religionen. Här af up-
warte den ena oredan efter den andra, och de Luther-
ske Prestes mottogos af dem med en motsträfwig-
het, som nödgade dem at försoga sig til andra or-
ter.

E r 2

ter.

ter. Folket sågnade sig öfwer en sådan seger, som de uti sin blindhet wunnet, och ansågo sig äfwen så lyckelige utan Prest, som at hafwa någon, hwilken icke prädikade efter deras egne sself-tagne Tros-articular. När deras omständigheter woro på den foren stälte, at de understundom hade Prest, under stundom ingen, tilbrog sig ännu en annan olycka, at Herr Björn Olai, som härstamade från Björns-gården i Stannomsby, blef 1560 af Konung Erik den fjortonde förordnad til Ryrkoherde i Lundby, wid samma tillfälle, som han företaget sig sin Ängelska resa, och hade anländt til Gamlas Löödese*. Tillsöer-ne, och så länge han war Hus-Prest för Ulfsparriska Familien på Sjare, berömdes Herr Björn för sin renlärighet, den han doch fort efter förwandlade, at så mycket bättre intaga folkets sinnen, til en böjelse för det Påtroissa grillteriet. Då nu där på Skedde en begynnelse med liturgien, anrog han synden bland de förste, och blef en häftigare försäl-tare af den dårskapen, än han någonsin waret af den Evangeliska läran. Han messade, döpte, och utdelade Natwarden efter Ridd-bokens föreskrift, som Biskopen i Westeras Johannes Oseg utgaf, och kallades Ridd-bok antingen af sit röda pergament, hon hade tillklädnad, eller af sina röda Initial-

* Andre föregifwa, at han fick fullmagten på Lundby Pastorat uti sin Fäderne-bygd af Konung Erik den fjortonde på Sjare, där han upphölt sig i 4 weckor hos sedermera Nils Råder och Lagmannen öfwer Westers-Götbland Jöran Eriksson Ulfparre, i den affigt, at förwårdiga sig och beta sin Kungeliga swite wid det tillfällen nödig sorgedrägt.

tial-bokstäfwer. Han prädikade uppenbarligen om den tillförlitliga grund, hon ägde uti Guds ord, och betygade för alla, at om man wille kasta hån-ne på elden, Skulle han med all sin kraft intet up-lösa hånnes paper, mycket mindre någon människja kulkasta de sanningar, som hon innehölt. Jag har mig ingalunda alla des likhaltiga utlåtelse bekanta, ej heller löner det mödan, at noga framleta dem. Denne liturgiske Prälatsen dårskap kan man lättast inhemta, om jag anförer några af hans tankar, som han bundet på folkets minne in til våra tider, och jag för ro skul wil kalla hans Dogmatiska System. Hwad han med dem wil säga, förstår jag intet; doch lyda de til orden på detta sättet:

Jungfru Maria sitter på en Guld-stol, och har en Guld-kappa uppå sig. Strax kommer en gammal Guds Ängel, och säger: hwad hafwer du uti dit fång? Hon svarar: jag hafwer Jesum Christum, som waret dubba-flagen genom händer och fötter, så wäl för den fattige, som den rike, så wäl för den rike, som den fattige. Häken som dessa orden läsa kan tre gånger fastande om morgonen, Niga eller Swen, mö eller dreng, den skal syndor och forger sly ifrån, som hagel ifrån Fyn.

Af denna orena källan runno många grumlige bäckar, som inslöto uti alla folkets göromål, och läswade dem förmåner til öfwerflöd. Som han i sina tankar tilmätte kläckorna stora werfningar, så inplantade han hos menigheten en wädelig högagtning för den wanliga ringningen. Han föregaf,

at et korsande och dubbande på bröstet, när kläckorna begynte gå, kunde fördrifwa den orene anden, och på det han måtte implanta widspelsen ännu djupare, lät han denna Thesis flyga öfwer hela gäldet:

Korsar du dig, då det ringer,
Wist djäfwelen från dig springer.

Till at fördrifwa wargar, som ärligen hafwa sin gång öfwer Gålsnäs-mo, och sarga hwad dem förefommer, upreste han et kors wid den där af kallade korsbäcken, med försäkran, at om de bugade sig för detta kors, under sin hemgång ifrån Kyrkan, skulle icke allena wargarne fly, utan kreaturen för dem wäl triswas. Hans stadfästelse på denna werkan, är af honom försattad uti et rim, som Mimogen har i behåld, och lyder sålunda:

Väktar du dig wid detta kors,
Så leswa både ko och härs.

Folket uti Gålsnäs-by påtogo sig ock efter hans inrådande, at aldrig arbeta ute på marken om lördagen, hwilken sedwana är ännu i bruk. Nog hade de någon tid öfwermunnet sin wantro i det målet, och arbetade ute på marken om lördagen, som andre Inwånare i socknen; men 1744, när en myckenhet af mask förtärde säden på åkrarne och gräset på marken, införde de åter sin gamla selskagna Gudstjenst, den man med all möda icke kan hos dem affkassa. Et långt större register af sådana widspelser wore lätt at anföra, så framt intet hwar och en kunde sluta ifrån det omtalade till flera omständigheter. Herr Björn förtjente utan

gen

gensägelse, för dessa och flera sina snille-foster, at kallas et misf-födsel i sin tid. Det är ej underligt, at han där igenom blef hårdeligen mottagen uti sit Consistorio Skarensi, dit han inständes, sedan det första liturgiska-mötet war 1572 bragt til ända, och måste stå til ansvars för sina underliga påhitten. Penninge-böcker, hwar med han belades, hotelser at blifwa affatt ifrån ämbetet, och annan sådan drägelig aga, gjorde honom ifrån den tiden förstigtigare. Han tyckte sig likwäl hafwa wunnet mycket, då han kunde göma sin liturgist hemligen i hjertat: ty, när han så framfaret uti gället öfwer 35 år, afled han med sit tankesätt 1596, och wille icke återfalla sin wantro på sotesängen. Hela denna tiden styrkte honom mest i hans sjelfs-wäld någre Munkar, som uppehöll sig hemligen här och annorstädes uti riket, och mot hwilke Konungarne utgäfwö åtskilliga stränga patenter; fastän för tidernas omständigheter nästan intet kom til verkställigheten, för än Konung Carl den nionde lade handen där wid 1602, och fördrif til största delen både widspelsen och Munkarne. Han hade ej heller något uplyst Herrskap uti Pastorater, som kunde göra honom motstånd i sin dærskap. Riks-Rådet Jöran Eriksson Ullsparre wistades ständigt i Stockholm, och den hemawarande menigheten ansåg honom, såsom sin försäktare med all upståndeligh bewågenhet.

Lundby i Wåtlehäråd den 6 Octob. 1760.

Sev. Jac. Ström.

Er 4

Fort

Fortfättning om Böndernas Handa- flögder, m. m.

Swarfwe = bråre är nu det endaste, jag påminner mig återstå af Almogens trä-arbeten. Här om märker jag, at spinneräckar tillverkas nästan i hwar Soken, och at en berömd råckemakare blir antiten wida wagnar, så at sällan någon Stads-swarfware får något af denna förtjensten. Men ehuru stor bättnad detta tillshyndar almånheten, förflår det ej mot Rindboarnes swarfwe-saker, hwilka icke allenast tillverkas af desse idige och tiltagsne Landtmän nästan öfwer hela Sverige, utan ock i Norge och på flera ställen. Man skulle tro, då man ser desse, at de äro uslingar; men de må icke allenast wäl därwid, utan befordra anseeligare än man tror landsens inwärtens rörelse, och bringa in i riket et ärligt capital af goda Danska penningar, som icke är at föragta.

Nu får jag lägga en anmärkning til allt detta: Hon är kan hånda något sällsam; men har doch sin grund. I en lands-ort, där jag hos Almogen kan få allt, hwad jag behöfwer af trä i mit hus, Skåp, stolar, bord, wagn, slåda m. m. där kan jag ej få en duglig plog, et lätt och starkt årder, en fladd, en dikes eller mullplog, utan dessa äro dels obekanta, dels sådana verktyg, som göras plumpa, owiga och sådane, at hästarna hafwa last i selswa verktyget, och kunna därmed ej göra halfwa nyttan.

Jag wil ej hindra Almogens närande tiltag; önskar doch at återbruket, som är hjertat i Landtmanna

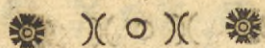
mannas näringen, må bättre påtänkas. Det är intet twifwelsmål, at ju här finnas de som kunde göra detta rätt wäl, och så nått som det någorstädes göres; men när selswa bruket där af blir miswärdat, står intet fel, at ju ock tillverkningen af verktygen blir liderlig. Jag menar likwäl, at detta kan hjelpas, och wil berätta, hwad granlagenhet som finnes i andra arbets-don. Här äro många som tillverka räffor, men ingen har kommet up mot en bräckelig man i Sibbarps Soken: hans räffor hafwa waret nåtta, lätta och starka. Men nu i sommar fick jag i samma Soken se räffor, som wro gjorda i Södre-Halland, mycket lättare och så wiga til bruk, at jag förundrade mig däröfwer, och minnerligen då det berättades, huru pinnarne äro af så segt ämne, at de ej utan största wåld afbrytas, och så fästade, at de ej falla ut, ehuru de ock torfas, fast än de tyckas sitta löse. Tänk om en Plogmakare hlef så efterfrågad; huru skulle denna wesenflapen då tiltaga?

2. 3. 1.

Meteorologista Rön för Augusti månad.

Dag	Barom.	Therm.	Wind.	Wäderlek.
1	29,86	+22	N. N. D. 1	mulet.
2	,85	+23	N. D. 1	regn, mulet.
3	,81	+23	N. N. D. 2	mulet, klart.
4	,80	+23	N. D. 2	regn, mulet.
5	,87	+22	N. N. D. 0	klart, mulet.
6	,91	+23	N. N. D. 1	regn, mulet.

Dag.	Barom.	Therm.	Wind.	Wäderlek.
4 f.	29,95	† 21	W. N. W. 0	mulet, flart.
e.	,97	† 25	W. N. W. 1	flart.
5	,99	† 20	W. N. W. 0	mulet, flart.
	30,00	† 23	W. N. W. 0	flart.
6	29,97	† 21	S. 0	halfflart.
	,99	† 22	S. 0	halfflart.
7	30,05	† 24	S. W. 0	flart.
	,00	† 24	S. W. 1	regn.
8	,00	† 23	S. W. 0	regn.
	29,98	† 24	N. W. 0	mulet.
9	,84	† 22	S. W. 0	regn, mulet.
	,83	† 22	N. W. 1	mulet.
10	,90	† 22	S. 0	mulet.
	,94	† 23	S. D. 0	flart.
11	30,00	† 21	W. 1	mulet.
	29,94	† 21	W. S. W. 0	mulet.
12	,88	† 20	W. 1	mulet.
	,80	† 21	W. S. W. 1	regn.
13	,40	† 19	W. N. W. 2	flart.
	,38	† 19	W. N. W. 2	mulet.
14	,30	† 18	N. 0	mulet.
	,48	† 19	N. D. 0	halfflart.
15	,60	† 18	D. 0	flart.
	,70	† 18	N. D. 0	omskift.
16	,74	† 17	N. N. D. 1	mulet.
	,76	† 18	N. 1	mulet.
17	,72	† 18	S. W. 1	omskift.
	,68	† 19	W. S. W. 1	mulet.
18	,64	† 17	W. S. W. 2	mulet.
	,69	† 18	S. S. W. 1	flart, regn.

Dag	Barom.	Therm.	Wind.	Wäderlek.
19 f.	29,70	† 16	W. S. W. 2	omskift.
e.	,76	† 16	S. W. 1	regn, mulet.
20	,83	† 7	W. S. W. 1	mulet, regn.
	,86	† 17	S. 1	regn.
21	,92	† 16	W. 0	regn, flart.
	30,00	† 16	S. W. 0	flart, mulet.
22	,02	† 21	S. W. 1	mulet, flart.
	29,97	† 23	S. S. W. 2	flart, åsker.
23	30,02	† 22	S. W. 1	omskift.
	,09	† 23	S. S. W. 1	mulet.
24	,14	† 19	S. S. W. 1	flart.
	29,93	† 20	S. S. W. 1	regn.
25	30,08	† 18	S. W. 1	omskift.
	,12	† 19	W. N. W. 1	omskift.
26	,10	† 16	W. N. W. 1	flart, mulet.
	,08	† 16	D. N. D. 1	regn, mulet.
27	,03	† 15	N. D. 2	regn.
	,10	† 15	N. D. 1	åska, regn.
28	,18	† 14	N. D. 2	mulet, regn.
	,21	† 14	N. D. 1	regn.
29	,35	† 14	S. D. 0	regn, mulet.
	,09	† 16	S. D. 0	mulet, regn.
30	,04	† 16	N. D. 1	mulet.
	,04	† 18	S. W. 0	mulet, regn.
31	,04	† 16	W. 1	mulet.
	29,84	† 16	S. W. 1	flart, regn.

Hwad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexelcoursen.

Onsdagen, den 22 October.

London	- -	68 $\frac{1}{2}$	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	- -	64 $\frac{1}{4}$	- -	M: f R:mt.
Hamburg	- -	68 $\frac{1}{2}$	- -	M: f R:mt.

Ankomne äro Skepparne Jacob Böttcher ifrån Köpenhamn med barlast, Hind. Hollfreder ifrån Amsterdam med mursten och tafpannor, Allan Bond ifrån Lifabon med barlast, Edward Leslie ifrån Dundie med malt och mursten, Alexander Stupard ifrån dito med barlast, Anders Kiempe ifrån Amsterdam med salt, Anders Andersson ifrån Stockholm med bly, mursten och victualie-waror, Johan Andersson ifrån Lieth med bly, stenkol och tobaksblad, Johan Gustaf Christen ifrån Amsterdam med packhusgods, Jochim Mattsson ifrån Ahlsborg med råg och victualie-waror, Anders Tolberg ifrån Cadix med salt, Daniel Ostle ifrån Newcastle med stenkol, Christen Jenson Grafwen ifrån Ahlsborg med råg, malt och victualie waror.

Utgångne äro Skepparne Eggert Snehols til Amsterdam, Hind. Danes Groot til Middelburg, Jacob Nabstedt til Lifabon, Hind. Kies til Hamburg med Ostindiska waror och järn, Jochim Peterjon til London med järn, Jonathan Green til Hull, Thomas Webster til Montros, Roger Ballingall til

til Lieth, Robert Craige til Camphier, och Thomas Wetherell til Colchester med järn och Bräder.

Små Kyrko-tidningar.

Utprädisningen öfwer salige Biskopen, Herr Doct. Jöran Wallin, hållen af Herr Doct. och Biskop Halenius, tillika med Parentationen och Grasskriterna, slysfösta nu pressen härstädes. Sedan jag åtaget mig uplagan i en tid, då tryck och papper gälla penningar, skal det stå hwar och en fritt, at göra sig försäkrad om exemplar, som kosta 3 Dal. på tryck - och på Postpapper 4 och en half Dal. Kopparmynt; arket efter godheten räknat til 2 eller 3 stofsöder. Titelbladet prydes och uplyses med et portrait, som sicks i Hamburg, under hwilket följande Epigramme lærer sättas.

Doctör GEORGIUS WALLIN Fil. Episcopus
Gothoburgensis.

Arbiter Eloquii, Quem Teutonis ora docentem,
Et stupuit dium Parrhasis Urbs Senem:
Historix Vindex, orbem permensus et avum,
Spectandus Calamo, Floribus, Ore, Pedito:
Nominis aut Heres, aut Conditor Ipse Paterni,
WALLENSTRÄLIACI Conditor unus erat.

Herr Doct. och Biskop Rhyselius har efter Beskrifningen hedrat sin gamle Wäns ärominne med en wacker Grasskrift, hwilken kommer i samma band at inryckas.

3 Swenska Församlingen äro ifrån den 24 til 29 dennes födde 3 gosse- och 3 flickbarn: Wigde Herr Jowveleraren Johan Fast och Jungfru Anna Christina Hall, Herr Anders Sundgren och Jungfru Catha.

Catharina Aspendahl, Segelmakare-gesällen Axel Magnus Herning och Jungfru Ingrid Wallin, Tunnebindaren Jonas Holm och Jungfru Helena Sjögren, Enklungen Anders lustig och Pigan Bengta Anders-dotter, Brandteckaren Swen Lundberg och Pigan Johanna Gjestboode, Arbetstakaren Nlos Lundberg och Maja Cathrina Werbergren; Döde Madame Anna Lisa Ellgren af feber, Waqtmästaren Swedborgs hustru af lungsfot, i gossebarn af slag, i flickobarn af dito, och i af kopper.

I Kronhus-Församlingen födt i barn: Wigde Soldaten Lars Palmgren och Enkan Sara Nilsson-dotter: Döde i Dragon af feber, i Soldat af dito, och i barn af slag.

Korta Lärda Nyheter.

Den 24 September och den 25 October woro ledamöterna i Klubben tillsammans, då Tal efter wanligheten höllos: det förra af Rector Schola i Marstrand och B. lectorn härstädes, Herr Magister Gothenius; det sednare af Rådmanen här i Staden, Herr Daniel Pettersson. Vägge Föla wäl, inom gottligaste tid, blifwa det almänna meddelte; men denna gången får jag allenast upptaga de hufwudsakeligaste punctar af det sednare. Herr Rådmanen fäste sin upmärksamhet på en gren af Policen, som rörer Jwånarnes säkerhet; och talade han icke om den hel och hållen, utan om säkerhet til hus och egendom, emot eldswådor: et ämne, hwar på man har i våra tider ömaste anledning at tänka. "Förfarenheten wisar, at olyckan lik som gåckar de alrabästa anstalter. Människliga försigtigheten är, som allt annat, altid ofullkomlig. Elten är

är lik en städse på lur liggande fiende. En owar-sam hand släpper honom lös, en förböld och ofynlig spricka gifwer honom luft. Han bryter ut, och man blifwer honom ej warse förr, än lågan tillika spelar i Nyen. Hjelpande händer sammantallas. De wäckas utur sömnen genom trunmor, stott och slåckor. De skynda, men utan ordning. Natten och mörkret öker försträckelsen. Innan de framkomma, och blifwa redo, griper elden mer och mer omkring sig. Storm och torra skynda ofta des framsteg. De fräsande lågor och flygande gnistor itändas flera hus på en gång. I ställe för at finna en så grym fiende på et rum, nödgas man möta honom på flera. Ju längre han kommer, ju mera finner han, som underhåller honom. Han rasar, han förtäver, han ödelägger. Bestörtningen öfes, och under bestörtningen skönjer man icke på alt, som både bort och kunnat i agt tagas. Ju mera olyckan utbreder sig, ju mindre blifwer hjälpen. De arbetande upgiswas af rök och hetta. Modet faller, de trotna. De finna deras egna hus stå i fara. De smyga sig undan, at rädda sin egen, eller närmaste anhöriges egendom. Redskap och werktug gå sönder; och de som ännu äro brukbare, sakna tillräckliga händer, dem at nytja. Innom så timmar, ser man i ställe för hus, omfuskalne murar, ständande bränder och askhopar; och mången förlorar på en gång, hwad han af föräldrar ärfte, eller genom egen swert och möda förwärfte, och genom sparsamhet samlat tilhopa. Huswill och utblottad, måste han tillika förbarmande människor. Hwad åsyn! Hwad jämmer!"

Denna

Denna rörande mätning utvisar nogsam, at Herr Rådmanen är Drator. Medlet, som föreslås, bör läsas i sit sammanhang. Herr Författaren upräknar alla bekanta råd, och widtagna hjälpermedel; men framlägger et, såsom nytt, åtminstone obekant hos oss. Om alle husägare förena sig, at hålla hwarannan skadeslöse wid timande eldswådor, då vinner Herr Drator sin önskan, och de lidande både lindrig och skynsam undsättning. I fall at skadan af någon eldswåda stiger til 40000 Dal. utbetalas då här i Staden 1 och en tredjedel procent af hwar husägares upgifna värdering; och således 40 Dal. af et hus värderat til 3000 Dal. Föremånerna af denna försäkringen äro ganska många.

Kundgörelser.

Herr Borgmästaren Joh. L. Munthe i Ekshöj recommenderar sin bror, en hederlig och wacker Yngling om 20 år, något öfswad i Franska och Engelska, men mest i Tyska språket, jämnwäl i räkningar och bokhålleri, at antagas på Handels-Contoir mot behörig säkerhet och wilkor efter afsämja, hwarom med wälbemänte Herr Borgmästare kan corresponderas.

Nästkommande Torsdag, eller den 6 denna, kläckan 5 eftermiddagen, börjas åter de wanliga Concerterne på Rådstuga-salen, där wære Herrar och Fruntimmer kunna med all beqwämlichkeit låna ut sina dron, sedan golfwret blifwet med goda mattor försedt. Hos Herr Dijkman, såsom hufwudman för Concerten, boende hos Blåflagaren Fredricson, erhållas Termins-billetter för 10 Dal. stycket.

Om någon åstundar twänne arbets-hästar för ringa pris, han gifwe det tilkänna på Boktryckeriet.

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 8 November 1760.

Lärds Nyheter.

Det är bekant, at Stats-Secreteraren och Ribbåren, Herr Carl Carlsson wigifwet et Hushållslexicon, en hufwudbok för hwar Swenssk Hushållare, och den första hos oss i sit slag; en Bok, som förmar ej mindre grundelig, än knapphändig, undervisning om nödiga Economiska anstalter. Men Betensöpen är et haf, som hwarcken fylles, tåmes eller rymmes i några folianter, mycket mindre i et Lexicon, som gömmes i fickan. Tillbringar äro föröfwenfulla oumbärliga, så länge wa behof föra nya upfinningar på banen. Desputan har ej Herr Stats-Secreterarens affigt egenteligen waret, at wisa nytta af en hufwudbok för hwar husewärd: men wäl af såsom på en talia affkända det angelagnaste, som hwar Hushållare bör agta.

Til det förre ändamålet shtar Economisä lexicon i Alingsås, Herr L. W. Rothof, med sit ännu oafslutna Economiska lexicon, hwilket beskriwer nyttan